

WIARDUS RENGERS HORA SICCAMMA

Reserve Tweede Luitenant der Huzaren Jhr. mr. Wiardus Jacob Hendrik Duco Rengers Hora Siccama (Roepnaam Wiete) werd geboren op 15 maart 1916 te Düsseldorf. Hij studeerde rechten aan de Universiteit van Utrecht, en was tijdens de Tweede Wereldoorlog lid van de Binnenlandse Strijdkrachten geweest 6 Harderwijk en van de Raad Van Verzet. Na zijn arrestatie door de bezetter in 1944 komt hij uiteindelijk terecht in Kamp Amersfoort. Tijdens een autorit naar de Willem III kazerne in Apeldoorn op 31 januari 1945 voor nader verhoor door de Sicherheitsdienst, ontstaat er een worsteling waarbij schoten vallen. Wiete raakt ernstig gewond en overlijdt aan zijn verwondingen. Hij werd slechts 28 jaar. Een verhaal uit het verzet.

Bert-Jan Dierink

SROC

Op 5 oktober 1936 begon Wiete aan zijn dienstplicht. Hij nam deel aan de 20ste cursus bij de School Reserve Officieren Cavalerie (SROC) van oktober 1936 tot juli 1937. Daarna bracht hij en zijn 25 medeleerlingen drie maanden door als pelotonscommandant. Eén van zijn medeleerlingen is George Maduro. In tenminste een van zijn 46 brieven, die hij tijdens zijn diensttijd schreef naar huis, vertelt Maduro over Rengers Hora Siccama.

Na een feest- en excursieweek gingen de eenentwintig nieuwbakken kornetten naar hun verschillende regimenten, waar zij de komende drie maanden het echte dienstleven meemaakten. Maduro en Wiardus Rengers Hora Siccama werden ingedeeld bij het 4de Half-Regiment in Deventer. Hun taak was om de huzaren die opgekomen waren voor hun herhalingsplicht, klaar te stomen om deel te kunnen nemen aan de grote najaarsmanoeuvres.

*Jhr. mr. Wiardus
Jacob Hendrik Duco Rengers
Hora Siccama in 1936.*

Het viel ze niet mee. Op 9 september schrijft Maduro: 'Vanmorgen is de herhalingslichting opgekomen en U kunt zich geen flauw idee ervan vormen, wat Siccama en ik vandaag hebben moeten werken. Voor al die mensen kleeren, wapens enz. ontvangen en uitdelen, paarden harnaschementen overnemen, mensen naar de dokter sturen, en dat met een onge oefend, ongedisciplineerd zootje, want dat zijn deze herhalingspummels, die 3 jaar geleden het laatst gediend hebben.

De twee weken, die voor de boeg liggen, zullen voor Siccama en mij (groepscommandanten van het 1ste Peloton) geen pretje zijn. Onze pelotonscommandant is [...] niet al te kundig, [...] zoodat wij feitelijk de commandanten van het peloton zijn en voor alles en nog eens alles moeten zorgen. We gaan woensdag 15 september voor 8 dagen op manoeuvre met ± 36 herhalingsmensen te paard'.

De 20ste cursus bij de School Reserve Officieren Cavalerie van oktober 1936 tot juli 1937. Jhr W.J.H.D. Rengers Hora Siccama op de 2e rij 5e van links. Midden staand ritmeester C.L. Hollert en eerste luitenant W.C.H. van Reede.

Mobilisatie 1939-1940

Op 1 december 1939 werd hij tegelijk met Maduro bevorderd tot 2e luitenant. Tijdens de mobilisatie van 1939-1940 werd hij ingedeeld bij het 4e eskadron van het 5e Regiment Huzaren, wat als garnizoensstad Harderwijk had. In van nacht van 9 op 10 mei 1940 kregen ze het bericht om stelling in te nemen bij Putten. Later die dag kregen ze het bevel de haven van Nijkerk te bewaken. Op 12 mei kregen ze het bevel terug te trekken naar kasteel Haarzuilens. Daar kregen ze te horen dat Nederland heeft gecapituleerd.

Onderduiken en verzet

Als Wiete zich moet melden voor krijgsgevangenschap, duikt hij onder en komt in Putten terecht. Zijn vader was een Duitsgezinde professor en zijn moeder was Duits, maar wel anti-nationaalsocialist. Daardoor was hij zelf ook Duitsgezind. Maar spoedig na de Duitse inval kwam hij tot inkeer. Omdat hij met zijn vader had gebroken en geen financiële steun meer ontving en daardoor geen inkomsten meer had, wist hij zich geen raad meer. Hij legde zijn situatie uit aan de burgemeester van Putten Jhr. Mathieu Lambert van Geen. Die nam hem vervolgens in huis. Wiete verloofde zich kort daarna met zijn dochter Cocky en raakte bevriend met zoon Henri. Hij sloot zich aan bij de illegale beweging, zijn schuilnaam wordt dan Eduard. Burgemeester Van Geen werd door zijn gebrek aan medewerking in 1941 door de Duitsers uit zijn ambt ontslagen en gevangengezet in Kamp Amersfoort. Twee maanden voor de bevrijding werd hij nog overgeplaatst naar Neuengamme. Tijdens een dodenmars naar Gardelegen weet hij te ontsnappen, het zou Van Geen zijn leven redden.

Razzia van Putten

Op 30 september 1944 is Wiete Hora Siccama weer in Putten, nu met zeven andere verzetsmannen. In de nacht van 30 september op 1 oktober beschoot de verzetsgroep vanuit een hinderlaag een

Pol. Durchgangslager - Amersfoort
Häftlingsgeldverwaltung

Häftlings Nr. **A 9277**

Hora-Sikkema, Ita
15.3.1916, Düsseldorf

Datum	Betrag	Beleg nr.	Datum	Betrag	Beleg nr.
1.12.44.	140.--	2			
1.1.45.	7.50	9			
	132.50				
31.1.45.	132.50	74			

Übertrag:					

K. 73-9802

De Häftlingsgeldverwaltungs kaart van Wiete Hora Siccama in Kamp Amersfoort.

Naam RENGERS HORA SICCAMA		H.M.S.
Voornamen Wirandus Jacob Hendrik Duco		Ontleend aan
Geboren te Dusseldorf den 1917		R.V.O.
Woonplaats Putten		
Adres		
Aantekeningen		
9-11-144	Gearresteerd te Putten. Hij was ingedeeld bij sabotageploeg van de R.V.V. dropping, spoorweg en andere aanslagen, als reserve officier ondergedoken, ook overval, op S.D. auto welke is mislukt.	
1-2-145	Te Apeldoorn overleden bij ontvluchting. Opgegeven door zijn Vriend: Jhr. M.D. van Geen, Bijstein PUTTEN	R.V.O.

De registratiekaart van de Binnenlandse Strijdkrachten.

personenauto van de Wehrmacht. De aanslag vond plaats bij de brug over de Schuitebeek tussen Putten en Nijkerk. In de auto zaten twee officieren en twee korporaals. Er volgde een vuurgevecht. De korporaals ontsnapten en een van de officieren vluchtte zwaargewond naar een boerderij in de omgeving. Hij werd overgebracht naar Harderwijk waar hij de volgende dag stierf. De gevolgen van deze aanslag zijn verschrikkelijk. Op last van generaal Friedrich Christiansen werd het dorp Putten door Duitse troepen op zondagochtend 1 oktober omsingeld, werden de vrouwen en kinderen naar de kerk gedreven en werden de mannen afzonderlijk opgesloten in een school en een eierhal. Tijdens de razzia werden een jonge vrouw en zes mannen 'op de vlucht' neergeschoten. De volgende dag werden de vrouwen en kinderen vrijgelaten en werden 659 mannen afgevoerd naar het concentratiekamp Amersfoort en in de dagen daarna naar concentratie- en werkkampen in Duitsland. Ruim 100 woningen in Putten werden tijdens de razzia in brand gestoken. 552 Puttense mannen zouden de oorlog niet overleven en keerden nooit meer terug ...

Arrestatie

Op 9 november 1944 werden Wiete en broer en zus Van Geen gearresteerd als ze terugkomen van een spoorwegsabotage. Het drietal werd overgebracht naar Nijkerk waar ze verblijven tot 30 november. Daarop werden ze overgebracht naar de Koning Willem III kazerne in Apeldoorn, waar het drietal wordt verhoord en mishandeld. Maar geen van de drie laat iets los. Op 1 december werden ze overgebracht naar Kamp Amersfoort waar ze verbleven tot 31 januari 1945. Volgens het kaartje met Häftlingsgeldverwaltung (een kaartje waarbij werd aangegeven hoeveel geld bij binnenkomst Kamp Amersfoort werd ingeleverd minus dat geld dat intussen was verbruikt) blijkt dat Wiete, toen hij op 1 december 1944 aankwam in Kamp Amersfoort 140 gulden bij zich had. Tijdens zijn 'verblijf' had hij 7.50 gulden opgemaakt en zo was er op 31 januari 1945 nog 132,50 gulden over.

Vlucht poging en dood

Op 31 januari 1945 werden ze samen voor verhoor teruggehaald naar de Willem III-kazerne in Apeldoorn. Door het doorslaan van verzetsstrijder Luther Kortlang uit Ermelo

begreep de Sicherheitsdienst dat er piloten ondergedoken hadden gezeten op Huize Bijstein en dat de beide mannen meer op hun kerfstok hadden dan aanvankelijk werd gedacht. Als op 31 januari Henri en Wiete worden opgehaald om verhoord te worden gaan er drie mannen mee van de Sicherheitsdienst: Dirckx, Touseul en chauffeur Samler. Als ze in de kleine Opel willen stappen vraagt een van de bewakers aan Wiete wat hij in het pakje heeft wat hij bij zich heeft. Hij antwoordt daarop: 'Boterhammen'. Als de bewaker het pakje openmaakt blijkt er een bijtel in te zitten. Na een waarschuwing dat hij zich gedeisd moet houden stappen ze achterin. De linkerhand van Wiete zat geboeid aan de rechterhand van Hendrik. Dirckx zat tussen hen in. Als ze ter hoogte van het munitiedepot bij Hoog Soeren zijn, ongeveer 6 km van Apeldoorn, vraagt Wiete aan Dirckx hoe laat het is. Als hij zich bukt om te kijken, slaat Wiete hem in de nek. Dan schiet Wiete naar voren en schiet de stengun leeg van Touseul. De kogels vliegen door het dashboard en vernielen de motorkap. Dirckx probeerde met zijn pistool te schieten maar het wapen weigerde, Hendrik probeerde het pistool daarop af te pakken en Dirckx er mee op het hoofd te slaan. Wiete was ondertussen in gevecht geraakt met Touseul, en had hij zich uit de auto weten te wringen en trok Henri met zich mee. Samler schoot toen op Wiete, hij verweerde zich niet meer en ook Hendrik gaf het op. Ze werden terug in de auto gezet en omdat de auto was stuk geschoten, werd er een Duitse auto staande gehouden. Dirckx reed daar mee naar Apeldoorn en kwam terug met een vrachtwagen. Dirckx onderzocht Wiete en ziet dat hij 10 cm boven zijn bekken een gaatje heeft. Zijn wervel was geraakt en hij kon zijn benen niet meer bewegen. Onderweg naar het lazaret overlijdt Wiete, hij is dan 28 jaar....

Op 19 april 2021 wordt aan Jhr. mr. Wiardus Jacob Hendrik Duco Rengers Hora Siccama postuum het Mobilisatie-Oorlogskruis toegekend. Hij werd aanvankelijk begraven te Ugchelen, maar later in 1976 herbegraven op het Nationaal Ereveld te Loenen (Gelderland) Vak D grafnummer 389. ●

Het graf van Wiete Hora Siccama in Loenen.